

Yrkeshögskolan

OMRÅDESANALYS 2024

Teknikområden inom sjukvården

Myndigheten för yrkeshögskolan

Innehållsförteckning

Inledning	3
Innehåll.....	4
Yrkehögskolans utbildningsinriktningar.....	4
Avstämningar.....	4
Yrkehögskolans statistik.....	5
Bedömning av platsernas utveckling.....	5
Teknikområden inom sjukvården	6
Utfall ansökan 2023.....	7
Resultat från genomförda utbildningar.....	9
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt.....	11
Regionalt utbud och regional efterfrågan.....	15
Bedömning av utvecklingen för nya platser med start 2025.....	18
Definitioner	19

Inledning

Det här är ett analysunderlag som visar hur myndigheten ser på utbildningarnas resultat, efterfrågan på kompetens och utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning – eller en gruppering av utbildningsinriktningar som har en koppling till varandra.

I underlaget presenteras statistik avseende pågående och beviljade utbildningsplatser, resultat för en utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar samt information om efterfrågan. Varje presentation avslutas med en bedömning av hur myndigheten ser på utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning och hur många platser som kan beviljas för start 2025.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas, att det kan finnas skillnader gentemot bedömningen och den efterfrågan på kompetens som finns. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också påverka och som leder till att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målsättningen med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Underlaget kan både hänvisas till inför det att en ansökan öppnar och vid bedömning och kan förhoppningsvis bidra till att skapa en röd tråd från den enskilda ansökan till myndighetens beslut. Det är värt att understryka att bedömningen av en utbildningsansökan väger in fler faktorer än just områdesanalyserna.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- resultat från genomförda utbildningar
- beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- regionalt utbud och regional efterfrågan
- bedömning av nya platser.

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från Svensk utbildningsnomenklatur (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa övriga SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbara utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på utvecklingen på arbetsmarknaden.

Avstämningar

I framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med olika berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan bidra till att ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns en hel del statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- utnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Det som är särskilt relevant att visa i detta sammanhang är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet beviljade utbildningar är placerade. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivet lämplig regional placering och den regionala efterfrågan är en viktig aspekt vid beviljandet av nya platser.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt utnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Bedömning av platsernas utveckling

Det nya underlaget avslutas med en bedömning av hur antalet platser per utbildningsinriktning kommer att utvecklas och hur många platser som kan beviljas för start 2025.

Bedömningen är inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli lägre eller högre än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer så som bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan alla utbildningsinriktningar.

Teknikområden inom sjukvården

Denna områdesanalys omfattar utbildningsinriktningar som leder till tekniskt inriktade yrkesområden inom hälso- och sjukvården.

Instrument- och steriltekniker

SUN-KOD
725xa

Ortopedtekniker/fotortist

SUN-KOD
725xd

**Övriga tekniskt inriktade
vårdutbildningar**

SUN-KOD
725xy

Utfall ansökan 2023

Utbildningsinriktning	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Instrument- och steriltekniker	4	4
Ortopedtekniker/fotortist	0	0
Övriga tekniskt inriktade vårdutbildningar	3	0

Källa: MYH

Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Utbildningsinriktning	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Instrument- och steriltekniker	245	370	220	150	60	
Ortopedtekniker/fotortist		30		30		
Övriga tekniskt inriktade vårdutbildningar*	65	65	30			

*I övriga tekniskt inriktade vårdutbildningar ingår utbildningar inom välfärdsteknik för undersköterskor men också utbildningar som handlar om att leda och samordna digitalisering i vård och omsorg.

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökan 2024 påverkar i huvudsak slutåren 2026–2027 och framåt. Detta beroende på att utbildningarnas längd varierar mellan 100 och 400 yrkeshögskolepoäng.

Utbildningarna till instrument- och steriltekniker omfattar 315 yrkeshögskolepoäng vilket tar lite mer än ett och ett halvt år att genomföra.

Utbildningarna till ortopedtekniker omfattar 400 yrkeshögskolepoäng och tar två år att genomföra.

Utbildningarna inom övriga tekniskt inriktade vårdutbildningar omfattar 100 - 300 yrkeshögskolepoäng och går på deltid, vilket tar det mellan ett och tre år att genomföra. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökanstillfälle och på så vis byggs utflödet på framåt.

Utbildningar till instrument- och steriltekniker har föreskrift om nationellt likvärdigt innehåll. Det innebär att utbildningarna måste ha samma omfattning och läranderesultat.

YH-flex

Inom YH-flex har instrument – och steriltekniker beviljats 10 platser 2022, 20 platser 2023 och 10 platser 2024. Dessa platser är inte redovisade i tabellen ovan.

Resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden de tre senaste slutåren.

Utbildningsinriktning	2020	2021	2022
Instrument- och steriltekniker	78 %	81 %	74 %
Ortopedtekniker/fotortist*	..	68 %	..
Övriga tekniskt inriktade vårdutbildningar	50 %	..	..
Totalt för yrkeshögskolan	72 %	70 %	67 %

Källa: SCB.

Om en cell är prickad betyder det att antalet observationer är för få fr att kunna visas.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (examinerade 2020–2022 sammanräknat).

Utbildningsinriktningar		Överensstämmelse arbete – utbildning		
Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Instrument och steriltekniker	94±3	77 ± 6	11 ± 5	12 ± 5
Totalt för yrkeshögskolan	89 ± 0	65 ± 0	24 ± 0	10 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.

Källa: MYH.

En nyhet i årets områdesanalyser är det nu går att visa uppgift för de utbildningsinriktningar som har haft för få svarande och/eller examinerade för att resultat ska kunna publiceras. Detta har åstadkommit genom en sammanräkning av de tre senaste årens resultat.

Resultat för utbildningsinriktningarna ortopedtekniker/fotortist samt övrigt tekniskt inriktade vårdutbildningar är trots sammanslagningen för få för att kunna visas.

Andel outnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	2021	2022	2023
Instrument- och steriltekniker	1 %	0 %	1 %
Ortopedtekniker/fotortist	38 %	–	17 %
Övriga tekniskt inriktade vårdutbildningar	0 %	0 %	0 %
Totalt för yrkeshögskolan	9 %	12 %	11 %

Om en cell är sträckad finns inget att redovisa.
Källa: MYH.

Reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Instrument- och steriltekniker uppvisar de tre senaste åren en högre examensgrad än genomsnittet för yrkeshögskolan. Ortopedtekniker/fotortist har endast haft examinerade 2021 och examensgraden låg då i paritet med yrkeshögskolan som helhet. Övrigt tekniskt inriktade utbildningar hade en examensgrad långt under genomsnittet för yrkeshögskolan 2020. Därefter har resultaten inte kunnat visas.

Resultaten avseende andel i arbete och arbetets överensstämmelse ligger över genomsnittet för yrkeshögskolan för instrument- och steriltekniker. Resultat för övriga utbildningsinriktningar saknas.

Instrument- och steriltekniker och övriga tekniskt inriktade vårdutbildningar fyller sina platser i hög grad. Ortopedtekniker/fotortist ligger över genomsnittet för yrkeshögskolan vad gäller andelen outnyttjade platser.

Slutsats

Instrument- och steriltekniker är den större utbildningsinriktningen av de tre. Den har föreskrift om nationellt likvärdigt innehåll och är en tydlig yrkesroll vilket sannolikt är en god grund för bra resultat. De två andra utbildningsinriktningarna innehåller få utbildningar vilket gör att det inte går att visa resultat för andel i arbete och arbetets överensstämmelse. Det kan också bli stora fluktuationer från ett år till ett annat.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

Instrument- och steriltekniker

Instrument- och steriltekniker arbetar på steril- och operationsenheter på sjukhusen. Det finns både stora centrala sterilavdelningar på akutsjukhusen och mindre sterilenheter på privata sjukhus eller direkt på operationsavdelningarna. Kompetensen krävs för att sjukhus och läkarmottagningar ska kunna utföra kirurgiska ingrepp och är en viktig pusselbit i operationskedjan. Vanliga arbetsuppgifter är instrumentvård, funktionskontroller, paketering av kirurgiska instrument samt att ansvara för desinfektions- och steriliseringsprocesser.

Av SKR:s personalstatistik framgår att det fanns cirka 450 månadsavlönade och cirka 20 tim-avlönade med befattningen steriltekniker inom regionerna 2023. Medelåldern för dessa var 44 år. Yrkehögskolan är den utbildningsform som utbildar instrument- och steriltekniker och sedan 2018 finns en föreskrift om nationellt likvärdigt innehåll som utbildningarna måste följa. Tidigare internutbildades undersköterskor eller annan likvärdig personal på sjukhusen. Enligt Sveriges kommuner och regioner (SKR) saknar en stor del av de anställda formell utbildning till yrket steriltekniker och skulle behöva fortbilda sig. Det är oklart vilka befattningar dessa har i personalstatistiken. YH-flex kan för dessa vara ett alternativ.

Enligt SKR är instrument- och steriltekniker en relativt liten men viktig yrkesgrupp. Det finns en ökad användning av sterilteknikers kompetens på operationsavdelningarna. Dels kan de avlasta operationssjuksköterskor med vissa arbetsuppgifter, men de har även breddade arbetsuppgifter inom operation som exempelvis hantering av lokala förråd och spårbarhet. Det blir också alltmer avancerade tekniska instrument att hantera. Sterilcentralerna utför även uppdrag åt externa kunder så som vårdcentraler och privata vårdgivare.

SKR uppger att det finns ett stort behov av instrument- och steriltekniker men att det kan variera regionalt. Ett utvecklat hållbarhetsarbete inom sjukhusvården med minskad förbrukning av engångsartiklar och ett ökat användande av instrument som går att sterilisera för att användas på nytt, kan komma att driva upp efterfrågan på instrument- och steriltekniker.

Enligt SKR:s rekryteringsenkät 2023 till regionerna svarade 16 av 21 regioner. Bland de svarande uppgav cirka 80 procent att de hade försökt rekrytera instrument- och steriltekniker det senaste året. Nästan 70 procent av de svarande uppgav att det var brist på sökande och nära 25 procent uppgav att det var balans. Resterande uppgav god tillgång på sökande. I den föregående enkäten från 2021 bedömde 50 procent att det var brist på sökande.

På frågan om vad regionerna tror om antalet anställda på tre års sikt, uppgav 50 procent av de svarande regionerna att antalet anställda skulle öka. Detta kan jämföras med knappt 30 procent i föregående enkät.

Steriltekniker tillhör yrkesgruppen Undersköterskor, vård- och specialavdelning och mottagning, SSYK 5323, enligt Standard för svensk yrkesklassificering. Det fanns cirka 39 000 anställda i yrkesgruppen 2022. I yrkesgruppen ingår också omvårdnadsassistenter och undersköterskor, vård och specialavdelning och mottagning. Det går därför inte att utifrån denna statistik säga hur många i yrkesgruppen som faktiskt arbetar som instrument- och steriltekniker.

Arbetsförmedlingens bedömning är att det råder medelstora möjligheter till jobb för undersköterskor inom vård- och specialavdelningar och mottagningar 2024. På fem års sikt väntas efterfrågan öka jämfört med idag. Specifika uppgifter för just instrument- och steriltekniker saknas.

Av de anställda i yrkesgruppen Undersköterskor, vård- och specialavdelning och mottagning, SSK 5323, hade cirka 6 600 personer en eftergymnasial utbildning kortare än tre år. Det motsvarar cirka 17 procent av de anställda i yrkesgruppen. Ungefär 29 000 hade som högst en gymnasial utbildning på tre år, vilket motsvarar cirka 75 procent. I yrkesgruppen befann sig knappt 4 900 personer i åldersspannet 55–59 år och väntas gå i pension mellan 2027–2031. Det motsvarar i genomsnitt nästan 1000 personer om året. Hur många av dessa som arbetar som steriltekniker är oklart.

Ortopedtekniker/fotortist

Ortopedtekniker och fotortister arbetar på någon av landets cirka 50 ortopedtekniska enheter på sjukhusen i Sverige. Det är en liten nischad arbetsmarknad där endast ett fåtal per ort/region behövs. I regionerna sköts den ortopedtekniska verksamheten antingen i offentlig regi eller av olika privata aktörer, det varierar mellan regionerna. Utöver det finns även några privata tillverkningsföretag.

Enligt Ortopedtekniska Branschrådet (OTB) finns det cirka 250 ortopedtekniker i Sverige. Det är en yrkesroll med materialkunskap som arbetar patientcentrerat i team med att prova ut, anpassa och tillverka ortopedtekniska hjälpmedel som exempelvis proteser och ortoser. Arbetet kräver kompetens i produktions- och tillverkningsteknik, där tekniken måste anpassas till individuella lösningar. Enligt OTB får i stort sett alla med utbildning jobb eftersom arbetsmarknaden är så smal. Enligt branschen råder det för närvarande relativt god balans mellan efterfrågan på ortopedtekniker och antal platser på utbildningen.

Fotortist är en yrkesroll som är internationellt etablerad men som ännu är relativt okänd i Sverige, menar OTB. Fotortister har en fördjupad kompetens om fötter, från knäna och nedåt. De jobbar med att analysera och utvärdera funktionen i fötter och behandlar olika åkommor i fot, ankel och underben samt hjälper personer att bevara eller återfå rörlighetsförmågan genom att utforma och tillverka hjälpmedel som exempelvis skor och fotortoser. OTB beskriver yrkesrollen som en specialist med patientkontakt. De arbetar ofta i lag med till exempel sjukgymnast, arbetsterapeut, läkare och fotvårdare. Enligt OTB finns det ett akut behov av yrkesrollen. Enligt OTB har vissa företag internt utbildat personal då det råder sådan kompetensbrist. Detta är inte önskvärt eftersom det inte är patientsäkert, menar OTB. Risken är att personer som inte har relevant utbildning ansvarar för patienter med stora vårdbehov, exempelvis patienter med diabetesrelaterade fotsår.

Inom det ortopedtekniska området finns även yrkesrollen ortopedingenjör, som är ett legitimeringsyrke som utbildas på universitet/högskola. Den yrkesrollen är bredare än fotortist då ortopedingenjören tillverkar hjälpmedel till hela kroppen. Ortopedingenjör är också ett brystryke enligt OTB.

På grund av den teknologiska utvecklingen genomgår det ortopedtekniska området en stor förändring med avseende på CAD/CAM, nya material och nya komponenter, menar OTB. Trenden går mot mer centraliserad tillverkning och ökat fokus på patienthantering ute på avdelningarna. Detta kan leda till att det kommer att behövas färre ortopedtekniker men fler fotortister på avdelningarna. Behovet av ortopedtekniker flyttas i stället till orter med central tillverkning.

Ortopedtekniker tillhör yrkesgruppen Tandtekniker och ortopedingenjörer med flera, SSYK 3214. Det fanns cirka 3300 anställda i yrkesgruppen 2022. Arbetsförmedlingen saknar bedömning av möjligheterna till jobb för yrkesgruppen på grund av begränsat underlag.

I yrkesgruppen Tandtekniker och ortopedingenjörer med flera ingår också andra yrkesroller, därför går det inte att säga hur många av dessa som faktiskt arbetar som ortopedtekniker. Av de anställda i yrkesgruppen hade cirka 600 personer en eftergymnasial utbildning kortare än tre år, vilket motsvarar cirka 18 procent. Flertalet hade en eftergymnasial utbildning på tre år eller mer. Av de anställda befann sig nästan 500 personer i åldersspannet 55–59 år, vilka förväntas gå i pension mellan 2027–2031. Det motsvarar i genomsnitt cirka 100 personer om året. Utflödet av platser till ortopedtekniker ligger för närvarande på 30 platser vartannat år. Branschen anser att detta bör bevaras i nuläget. Det finns även ett akut behov av utbildade fotortister enligt branschen.

Övriga tekniskt inriktade vårdutbildningar

I regeringens och SKR:s gemensamma vision för e-hälsoarbetet, Vision e-hälsa 2025, är målsättningen att Sverige år 2025 ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Med hjälp av e-hälsa ska individen vara i centrum, verksamheter få hjälp att utvecklas och vården och omsorgen ska vara jämlik, effektiv, tillgänglig och säker. För att visionen ska kunna uppnås tydliggörs vikten av att medarbetare har en digital arbetsmiljö.

SKR skriver på hemsidan under rubriken Strategier för att säkra kompetensförsörjningen publicerad 2024-05-29, att välfärden står inför en omfattande kompetensutmaning det kommande decenniet. Demografiska förändringar bidrar till arbetskraftsbrist samtidigt som behoven av vård och omsorg ökar kraftigt. Vidare framgår under rubriken Personal- och kompetensförsörjning, publicerad 2024-05-07 att när arbetskraften inte räcker till går det inte att möta kompetensutmaningen enbart genom att rekrytera fler, i stället behövs nya arbetsätt och att tillvarata och utveckla kompetensen hos de befintliga medarbetarna. Som stöd i arbetet har SKR tagit fram nio strategier för kommuner och regioner, en av dessa är att utnyttja teknikens möjligheter.

Av Socialstyrelsens hemsida framgår av kunskapsstöd och regler för området e-hälsa att välfärdsteknik är digital teknik som till exempel digitala trygghetslarm, nattillsyn via kamera, verktyg för kommunikation, medicinpåminnare och gps-larm. Syftet med välfärdstekniken är att den på olika sätt ska bidra till att förbättra livskvaliteten för äldre personer och personer med funktionsnedsättning för att de ska kunna delta i det demokratiska samhället och tillgodogöra sig samhällets stöd för att uppleva trygghet, delaktighet och självständighet, deltagande i samhället och utifrån den enskildes förutsättningar, en tillfredsställande hälso-situation.

Enligt SKR händer det mycket inom det välfärdstekniska området som medför behov av nya kompetenser. Det är också ökade inslag av teknik i många yrken i kommuner och regioner. SKR har dock svårt att i dagsläget tydligt säga vilka kompetenser som behövs från yrkeshögskolan då det kan finnas olika regionala behov.

För att yrkeshögskolan ska kunna utbilda kompetenserna som behövs är det bland annat viktigt att de ligger på en eftergymnasial nivå. I utbildningsinriktningen ligger i dagsläget två utbildningar inom välfärdsteknik, förändringsledare inom välfärden och undersköterska/stöd-assistent med specialistkompetens inom välfärdsteknologi. Dessa utbildningar bedrivs som program och kom till innan kurser inom yrkeshögskolan växte fram som ett alternativ. Myndigheten bedömer för närvarande att efterfrågan på kompetensutveckling mot välfärdsteknik för brukarnära personal kan tillgodoses genom YH-kurser snarare än YH-program, men nya behov kan uppstå.

Vidareutbildning för yrkesverksamma

Yrkeshögskolans kurser kan vara ett bra verktyg för kompetensutveckling av de som redan är yrkesverksamma. Även YH-flex kan vara en metod för att höja kompetensen hos personer med viss yrkeserfarenhet. Nedan presenteras uppgifter om de kurser som beviljats inom utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys.

Inom utbildningsinriktningen övriga tekniskt inriktade vårdutbildningar har det beviljats kurser inom digitalisering, e-hälsa och välfärdsteknik med lite olika vinklingar och inriktningar. Kurserna varierar mellan 20 och 95 yrkeshögskolepoäng. Dessa kurser kan även vara relevanta för andra yrkesgrupper som kan behöva vidareutveckla sin kompetens inom välfärdsteknik och digitalisering inom vård och omsorg. På motsvarande sätt kan det finnas kurser inom andra utbildningsområden som är relevanta för yrkesverksamma inom yrken med teknisk inriktning i hälso- och sjukvård och social omsorg.

Tabellen nedan visar beviljade platser per startår för områdesanalysens utbildningsinriktningar. Det stora antalet platser 2023 beror på en tillfällig budgetökning för yrkeshögskolan i vårandringsbudgeten 2023. Denna ökning medförde att antalet platser på kurser tillfälligt kunde öka kraftigt under 2023.

Platser per startår	2021	2022	2023	2024	2025	Totalsumma
Övriga tekniskt inriktade vårdutbildningar	394	170	463	380	185	1 547
Totalsumma	394	170	463	380	185	1 547

Källa: MYH.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedanstående tabeller visar antal platser som avslutas per år i respektive regioner/län. Antal platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Antal utbildningsplatser till *instrument- och steriltekniker* per region/ län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Dalarna	70	35				
Skåne	35		35	70		
Skåne och Västra Götaland*	35	35				
Skåne och Kronoberg*		35				
Stockholm	35	55	20	20		
Stockholm och Örebro*		70	35			
Stockholm och Västerbotten			35	35	35	
Västerbotten		35				
Västra Götaland	35	70	35			
Östergötland	35		35			
Östergötland och Stockholm*		35				

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildningen kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Instrument- och steriltekniker behövs över hela landet i varierande omfattning. Samtliga utbildningar bedrivs på distans vilket kan göra dem tillgängliga för studerande från hela landet.

Antal utbildningsplatser till *ortopedtekniker/fotortist* per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jönköping		30		30		

Källa: MYH.

Efterfrågan på ortopedtekniker och fotortister finns över hela landet, men de volymer som behövs är inte så stora. Utbildningen ges på distans vilket kan göra den tillgänglig för studerande från hela landet. Enligt branschen råder generellt störst brist på kompetens i Region Stockholm, Västra Götalandsregionen och regionerna i Norrland.

Antal utbildningsplatser till *övriga tekniskt inriktade vårdutbildningar* per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Skåne, Västra Götaland och Östergötland*	35	35				
Stockholm						
Västra Götaland	30	30	30			

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildningen kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Regionalt utvecklingsansvariga

Myndigheten för också en dialog om efterfrågan på kompetens med regionernas utvecklingsansvariga (RUA). Regionerna besvarar varje år en regional enkät som myndigheten skickar ut gällande efterfrågan på kompetens för de olika utbildningsinriktningarna inom yrkeshögskolan. Det utbud som regionerna har svarat på var det som gällde 2023 och nya platser kan ha tillkommit sedan dess. Att en region inte har svarat på vilka behov som föreligger behöver inte betyda att det saknas efterfrågan på kompetens inom en utbildningsinriktning. Nedan presenteras en kort sammanfattning av de inkomna svaren.

Instrument- och steriltekniker

RUA i Västra Götaland, Skåne, Dalarna, Stockholm, Östergötland och Örebro har svarat att platserna bör bibehållas. Få RUA har kommenterat behovet ytterligare.

Ortopedtekniker/fotortist

RUA i Jönköping har svarat att platserna bör bibehållas för ortopedtekniker.

Övriga tekniskt inriktade vårdutbildningar

RUA i Västra Götaland och Skåne har svarat att platserna kan öka

RUA i Östergötland har svarat att platserna bör bibehållas.

Några RUA påtalar att välfärdsteknologi är ett område som utvecklas i allt snabbare takt och att befintliga yrkesroller utvecklas. Inom hemvården blir det allt vanligare med digitala verktyg och medarbetare måste ha kompetens att stödja patienters användning av digitala hjälpmedel. Det finns även behov av kurser för specialisering.

Bedömning av utvecklingen för nya platser med start 2025

Som beskrivs inledningsvis är bedömningen inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli färre eller fler än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan samtliga utbildningsinriktningar. Bedömningen kommer att ses över årligen, i samband med att områdesanalyserna uppdateras

Utbildningar till instrument- och steriltekniker

Enligt branschen finns en fortsatt hög efterfrågan på instrument- och steriltekniker. Yrkes-högskolan är den enda utbildningsvägen och utbildningen har nationellt likvärdigt innehåll. Befintliga utbildningar uppvisar goda resultat. Myndigheten bedömer att utbudet bör bevaras men att regional efterfrågan kan medföra att platserna blir högre eller lägre enskilda år. YH-flex kan också vara ett alternativ.

Ortopedtekniker/fotortist

Arbetsmarknaden för ortopedtekniker och fotortister är liten och nischad och endast ett fåtal behövs per region, dock är kompetensen viktig. Yrkes-högskolan är den enda utbildningsvägen. Enligt branschen får nästan alla med utbildning jobb. Eftersom utbildningsinriktningen är så liten finns få redovisade resultat. Myndigheten bedömer att utbudet skulle kunna öka något utifrån ett efterfrågeperspektiv.

Övriga tekniskt inriktade vårdutbildningar

Utveckling och implementering av välfärdsteknik är ett strategiskt viktigt område för kommuner och regioner för att klara kompetensutmaningar inom hälso- och sjukvården. Branschen påtalar att nya kompetenser behövs men har svårt att uttrycka vilka kompetenser som behövs från yrkes-högskolan vad gäller program. RUA framför att välfärdsteknik är ett viktigt område som utvecklas snabbt och påverkar många yrkesroller. Myndigheten bedömer att efterfrågan på kompetensutveckling mot välfärdsteknik för brukarnära personal kan tillgodoses genom YH-kurser snarare än YH-program, men att nya behov kan uppstå. Myndigheten bedömer att 0-60 platser kan beviljas för start 2025.

Som beskrivs inledningsvis är bedömningen inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli färre eller fler än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan samtliga utbildningsinriktningar.

Bedömningen kommer att ses över årligen, i samband med att områdesanalyserna uppdateras.

DEFINITIONER

Andel i arbete	<p>De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen.</p> <p>Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Arbetets överensstämmelse med utbildningen	<p>Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls.</p> <p>Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Examensgrad	<p>Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad.</p> <p>Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen.</p> <p>Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har.</p> <p>För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.</p>
Konfidensintervall	<p>Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen $\pm$, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).</p>
Outnyttjade platser	<p>Outnyttjade platser avser summan av inställda platser och outnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.</p>
SUN-inriktningar	<p>Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav).</p> <p>Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.</p>

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145, 721 05 Västerås
www.myh.se